

OŠ ŠMARJE PRI JELŠAH
Vegova ulica 26, 3240 Šmarje pri Jelšah
Telefon: (03) 817-15-00
e-pošta: info@os-smarje.si

VZGOJNI NAČRT

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli, je Svet zavoda OŠ Šmarje pri Jelšah, dne 7. 11. 2024 sprejel Vzgojni načrt.

Vzgojno delovanje šole je v 60. č členu opredeljeno kot strokovno delo, ki se izvaja s pravili stroke in v skladu z zakonom ter na podlagi izdanih predpisov in aktov šole.

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena ZOŠ, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

1 NAMEN VZGOJNEGA NAČRTA:

- pomagati vzgojiti naše učence in učenke glede na njihove osebne lastnosti in značilnosti v prijazne, samostojne, prijateljske, poštene, pravične, kritične, solidarne, razmišljujoče, delavne, kreativne, zadovoljne in uspešne osebnosti, ki bodo znale in zmogle živeti ter zadostiti današnjim, predvsem pa prihodnjim potrebam in zahtevam sodobne evropske družbe;
- pripisati vzgoji v šoli enakovreden pomen kot izobraževanju v šoli;
- izboljšati klimo na šoli;
- zagotoviti enotno delovanje, celovitost, sistematičnost vzgojnega dela in avtonomijo šole;
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, strokovnih delavcev in lokalnega okolja;
- vzgojni načrt je namenjen učencem, staršem, strokovnim delavcem, vodstvu in vsem delavcem naše šole.

2 IZHODIŠČA

- Vzgojni načrt je oblikovan na osnovi vizije in poslanstva šole.
- Je način izvajanja kurikula šole.
- Dosežen je bil s sodelovanjem in konsenzom med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti.

3 NAČINI DOSEGANJA IN URESNIČEVANJA CILJEV IN VREDNOT

3.1 VIZIJA

Pot k ciljem je znanje, ki s spoštljivim sodelovanjem, voljo in delom uresničuje sanje.

3.2 VREDNOTE

Spoštovanje – spoštljiv odnos do sebe, do narave, do drugačnih, spoštovanje med delavci šole, učenci in starši.

Znanje – odprtost za pridobivanje znanja z različnih področij, do novosti, razvijanje uporabnega življenjskega znanja, zanimanje za svet okoli sebe in ozaveščenost do okolja.

Odgovornost – odgovoren odnos do skupnih materialnih dobrin, do dela, do ljudi, do samega sebe in s tem do zagotavljanja varnosti. Odgovornost za lasten razvoj in znanje.

Delovne navade – razvijanje pozitivnega odnosa do dela, ustvarjalnosti, razvijanje vztrajnosti, samostojnosti in doslednosti pri delu.

4 NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Načela ravnanja:

- skupnega reševanja težav,
- vključevanja in strpnosti,
- sodelovanja,
- dogovarjanja, zavzetosti za vsakega posameznika,
- spodbujanja k odličnosti posameznikov in odnosov.

Načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.

Načelo oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli.

5 VZGOJNE DEJAVNOSTI

Temeljni cilj je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, socialne in duhovne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost.

- Učitelji in razredniki usmerjajo in svetujejo učencem, kadar se pojavijo individualni ali skupinski problemi.
- Šolska svetovalna služba svetuje učencem in staršem, kadar imajo različne osebne težave in stiske, ter se posvetuje z njimi, kadar gre za vzgojne probleme, družinske odnose, učenje, finančno pomoč in poklicno odločanje.
- Šola izvaja šolsko in vrstniško mediacijo

5.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Proaktivne in preventivne dejavnosti so tiste, s katerimi poskuša šola oblikovati takšno okolje in pogoje za delo ter življenje v šoli, v katerih bodo vsi učenci in zaposleni kar najbolj učinkovito zadovoljevali in uresničevali svoje potrebe, odgovornosti in pravice.

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti izhajajo iz vizije, vrednot in ciljev šole ter potreb učencev in okolja.

Načrtovanje in izvajanja proaktivnih in preventivnih dejavnosti temelji na oblikovanju okolja v katerem učenci razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo, pridobivajo čut za odgovornost in zadovoljujejo svoje potrebe.

○ **Na ravni šole:**

- **Različne oblike spodbujanja učencev k vzgojnim ciljem:** promocija vizije šole, tematska krasitev in urejanje šole, dejavnosti ob tednu otroka, Šolska skupnost, šolski parlament
- **Dejavnosti, ki povezujejo** učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost: kulturne in druge prireditve: proslave in prireditve v šoli in izven, ob dnevu samostojnosti in enotnosti, od slovenskem kulturnem prazniku, ob dnevu žena in materinskem dnevu, proslava ob dnevu boja proti okupatorju in 1. maju, proslava ob dnevu državnosti, Teden vseživljenjskega učenja, teden pisanja z roko
- **Preventivne dejavnosti** za učenje reševanja težav, razvijanje pozitivnega samovrednotenja in močnih točk učencev ter hkratno preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov; izvajamo jih glede na razvojno stopnjo učencev: Varno v prometu za učence 1. razreda, CAP program za učence 4. razreda, Varni na internetu za učence 3., 6. in 8. razredov, Z ustrezno vzgojo proti odvisnostim za učence 9. razredov,
- **Razvijanje socialnih veščin** ter navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti individualne ure pomoči in skupinske delavnice s pomočjo svetovalne službe.
- **Spodbujanje vrstniške pomoči, prostovoljnega dela ter zbiralnih in drugih humanitarnih akcij:** sprotno ob vsakodnevnih aktivnostih, s strani vseh zaposlenih, v razredu in med odmori ter v okviru interesnih dejavnosti, med-vrstniško branje, prostovoljno delo v sodelovanju z Domom upokojencev Šmarje pri Jelšah,
- **Sodelovanje na različnih natečajih in tekmovanjih** (npr.: (naj) Kulturnik leta, literarni natečaj, likovni natečaj, itn.).
- **Sodelovanje v šolskih projektih** (Eko šola, Zdrava šola, Eko šolski vrt, eTwinning, Rastem s knjigo, Erasmus + Sodobno poučevanje in učenje tujih jezikov, Lemberg in lokalna identiteta, Projekt krokus, projekt varno s soncem, Teden otroka, Teden vseživljenjskega učenja, Evropski športni dan, Šolska in ded-vrstniška mediacija) in drugih konkretnih vzgojnih vsebinah, ki pomembno oblikujejo življenje in delo šole (npr. šolski časopis, šolski radio, šolski parlament, šolska skupnost, raziskovalni projekti s socialno ali etično vsebino, raziskovalne naloge).
- **Osveščanje učencev** na področjih nasilja, uživanja alkohola in drog, kajenja, nasilja na medmrežju, uporabe pirotehničnih sredstev; učence na razrednih urah, delavnicah in naravoslovnih dneh ozaveščamo in opolnomočimo o načinih iskanja ustrezne pomoči.
- **Skrb za aktivno preživljanja časa** učencev pred, po pouku in med odmori, kolikor je mogoče (jutranje varstvo, interesne dejavnosti, dopolnilni in dodatni pouk, druženje v svetovalni službi, knjižnica, šolski radio itd.) .

- **Organizacija programa dodatnih izobraževanj za učence, učitelje in starše:** pri tem izhajamo iz ugotovljenih potreb in izraženih interesov staršev, učiteljev in učencev (predavanja in delavnice).

- **Na ravni oddelka:**

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti s spodbujanjem ugodne socialne klime ter poudarjanjem medsebojne povezanosti in sodelovanja.

To se bomo trudili dosegati na naslednje konkretne načine:

- vsak učitelj na svoji uvodni uri posveti nekaj časa vzgojnim spodbudam - učencem razloži njihove dolžnosti ter jih motivira za dobre medsebojne odnose in odgovorno ravnanje do učnih obveznosti;
- razredniki in učenci v mesecu septembru pri urah oddelčne skupnosti, pregledajo Vzgojni načrt, Pravila šolskega reda in hišni red OŠ Šmarje pri Jelšah;
- razrednik skupaj z učenci tematsko oblikuje razredne ure med šolskim letom glede na vzgojne cilje oddelka in aktualna dogajanja v oddelku;
- razrednik skupaj z učenci skrbi za urejen videz matične učilnice (npr. napisi, pozitivne misli, praznična okrasitev, fotografije in izdelki učencev, stenske slike itd.); razredniki skrbno spremljajo svoj razred ter dogajanja med učenci, se odzivajo na probleme razreda ali posameznikov v razredu in pri tem upoštevajo razvojni nivo učencev, posebnosti posameznih učencev ter kontekst dogajanja, pri reševanju težav po potrebi sodeluje s starši in šolsko svetovalno službo.

Tako razredniki kot ostali zaposleni poudarjajo zgledno vedenje učencev (spoštljivost, sodelovanje...).

Vsi zaposleni se trudimo za razvijanje pozitivne in odprte komunikacije med učenci, učitelji in starši.

Proaktivne in preventivne dejavnosti se izvajajo:

- v okviru ur pouka, ki so vsebinsko primerne
- v okviru ur oddelčne skupnosti
- v okviru interesnih dejavnosti
- na dnevih dejavnosti
- preko šolskih projektov itd.

5.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem pri reševanju problemov, ki so povezani z razvojem učenca, s šolskim delom, z odnosi med vrstniki in odraslimi, razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti. Izvajajo ga strokovni delavci šole. Usmerjanje in svetovanje sta strokovni dejavnosti šole in lahko potekata v času pouka ali izven njega.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah, ki so specializirane za nudenje psiho-socialne pomoči.

5.3. Pohvale, priznanja, nagrade

Učenci prejmejo:

- ustne pohvale za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti,
- pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih šole,
- priznanje ravnatelja za večletno izjemno prizadevnost pri pouku in/ali drugih dejavnostih (izreka se v 9. razredu, izjemoma tudi v nižjih razredih),
- pohvale za dosežke izven šole (V soglasju s starši in učencem na valeti pohvalimo učenca za vidne rezultate izven šole - dosežki na državni in mednarodni ravni. Učenci ali starši naj razredniku povedo, če učenec dosega takšne uspehe.),
- priznanja za dosežke na tekmovanjih.

Učenci, ki prejmejo priznanje oz. pohvalo, so lahko tudi nagrajeni (knjižne nagrade). **Knjižno nagrado** prejmejo najzaslužnejši učenci ob zaključku 9. razreda na valeti. Ta nagrada se jim podeli za večletno prizadevno delo v šoli, obšolskih dejavnostih ter vzorno vedenje in prijazen odnos do sošolcev in učiteljev.

Priznanje Naj kulturnik šole se podeli izbranim devetošolcem na proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku, ki imajo veselje do kulture, se s kulturo redno in več let ukvarjajo, aktivno sodelujejo pri kulturnih dejavnostih na šoli, s svojim odnosom, sodelovanjem in trudom dajejo zgled učencem, med učenci širijo kulturno ozaveščenost in dosegajo vidnejše rezultate na svojem kulturnem področju.

5.4 Vzgojni ukrepi

5.3.1 Vzgojno delovanje

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljene sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.

Učencem pomagajo spoznavati

- njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z

- nudenjem podpore in vodenjem učenca,
- iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja.

Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrep se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva, vsebovana v vzgojnem načrtu šole.

Izrek vzgojnega ukrepa je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, dispanzerji za psihohigieno, policija itd.).

Vzgojni postopki:

1. Ustno opozorilo: ustno opozorilo učencu
2. Pisno opozorilo: zapis v eAsistent
3. Ustni opomin razrednika: razgovor z razrednikom, opravičilo

4. Ustni opomin oddelčnega učiteljskega zbora: razgovor z razrednikom, vključitev učenca v svetovanje
5. Ustni opomin ravnatelja: dodelitev dodatnih nalog

5.5. Vzgojni opomini

Če se lažja kršitev ponavlja, lahko preide v težjo kršitev.

Izrek **vzgojnega opomina in ostali nadaljnji postopki** potekajo skladno z Zakonom o osnovni šoli.

Pred izrekom 1. vzgojnega opomina (5. stopnja) mora biti v mapi vzgojnih ukrepov zabeleženo predhodno vzgojno delovanje. Prvi vzgojni opomin (5. stopnja) se podeli, ko vzgojna dejavnost in ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin izreče šola v skladu s 60. f členom Zakona o osnovni šoli.

Starši sodelujejo pri pripravi in evalvaciji individualiziranega vzgojnega načrta v postopku vzgojnega ukrepanja.

6 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Starši oz. skrbniki, učenci in strokovni delavci vzajemno sodelujemo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod.

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole.

V reševanje problemov se lahko vključujejo tudi zunanje institucije: Center za socialno delo, Svetovalni center in ostale pristojne institucije.

S starši sodelujemo tako pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zato poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki, govorilne ure) spodbujamo medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti v okviru oddelčnih skupnosti in šole kot celote.

Vzgojni načrt je bil potrjen: 27. 9. 2012, dopolnjen 23. 6. 2014, 28. 9. 2017, 4. 3. 2024 in 7. 11. 2024.

Predsednica Sveta zavoda:

Maja Rataj

Ravnatelj:

Mitja Šket